

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara-
Erzsébetváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9
nappal 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési
árak külföldön: havonként 110 Lei, negyed-
évre 320 Lei, félévre 600 Lei és egész évre
1000 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken
kézbesítéssel havonként 80 Lei, negyed-
évre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre
900 Lei. Kötésdíj: 10 Lei. Állami nyugdíj-
sok részére: havonként 60 Lei, negyedévre
180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1929 / SZERDA / JANUÁR 9

ÁRA 4 LEI BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, V. EVF. / 6 SZÁM

A forrongó Jugoszlávia

**Megszűnt az alkotmányos élet – Katonai diktatura – Min-
den hatalom a király kezében – Törvényeket parancsol
az országra – Feloszlatta a parlamentet és az ellenzéki
pártokat – Óriási izgalom az egész országban**

Temesvár, jan. 8.

A jugoszláv kormányválságból a jugoszláv állam válsága lett. A végletekig megfeszített hur cipattanással fenyeget. Ma már nemcsak szerb politikusok állanak szemben horvát politikusokkal, hanem szembe került egymással az a két világszemlélet, melyet egyrészt a szerb, gyilkosságokon keresztül is érvényesülő, balkentizmus, másrészt pedig az európai kulturán nevelkedett horvát nemzeti öntudat képvisel. A hónapok óta húzódó harcban a királynak kellett volna a pártokon és szövetvényeken felülálló böles mérséklet és kiegyenlítőds szerepét vállalnia. Ez azonban nem történt meg. Az uralkodó nem tudt érzésben egyformán szerető király lenni a szerbeknek, horvátoknak és szlovéneknek. Szerb származását nem akarta megtagadni. A szerbek, horvátok és szlovének királyságában csak szerb marad. Ilyen körülmények között mindannak be kellett következnie, ami bekövetkezett: Sándor ukázal megszüntette a parlamentarizmust, diktaturát léptetett életbe az alkotmányt pedig sutba dobta.

Generális lett a miniszterelnök. A király és nem a nemzet miniszterelnöke. A királyi testőrgárda parancsnokának hatáskörét kiszélesítették. Hogy ez a katonai uralom milyen lesz, könnyen elképzelhető, ha tudjuk, hogy ugyanaz a Zsifkovics Petár lett a hatalom birtokosa, aki annak idején a szerencesélen Obrenovics Sándor és Draga Masina holttestén keresztül segítette a trónra Karagyevics Petárt. A józanság, a mérséklet fölött szomorú diadalt aratott a szövetvény és erőszak. Milyen következményekkel, a közeli jövő fogja megmutatni.

Jugoszlávia tizesztendő, a születéssel öröklött betegsége krízishez ért. Jugoszláviát, az összes délszláv népek szabad államát, ígérték, de Nagyszerbiát akartak. És mert ezt hékés eszközökkel nem sikerült megteremteni,

most megpróbálják a szuronyok erejével. A szabadság üdítő levegője nem a börtönök nyirkos falai közül árad. Ezt meg kell majd tanulniuk Szerbiában is. A helyzet következményeit ma még nem lehet áttekinteni. Egyelőre csak arra szorítkozhatunk, hogy az eseményekről beszámoló táviratokat közöljük.

Alkotmány nélkül

Belgrád, jan. 7.

A horvát pártvezérek kihallgatása és a szerb fővárosból való elutazása után, Sándor király néhány szerb politikust hallgatott meg meg, majd magához hívatta Zsifkovics Petár tábornokot, a királyi testőrgárda parancsnokát és őt bizta meg a kormányalakítással. Belgrádban a válság ilyen elintézése nem keltett meglepetést, mert erre minden elő volt készítve. Készen volt már az a kiáltvány is, amely néhány órával Zsifkovics megbízatása után megjelent falragaszokon az utcákon. A kiáltványt Sándor király intézte a lakossághoz és ebben kifejté, hogy nem sikerült a válságot megoldania. Az állam egységének megóvása érdekében kénytelen lemondani a parlamentáris eszközök igénybevételéről. Ezért elhatározta, hogy az alkotmányt felfüggeszti és kilátásba helyezi, hogy az összes többi törvény hatályát is királyi rendelettel vagy megszünteti, vagy megváltoztatja. Bejelenti egyben, hogy a parlamentet feloszlatta és a jövőben a törvényeket ő fogja kibocsátani.

Az új kormány

Belgrád, jan. 7.

Sándor király a késő esti órákban bizta meg Zsifkovics tábornokot a kormányalakítással. A megbízatás csupán formalitás volt, mert a miniszterek listája már készen volt és azt

a király adta át a generálisnak. A lista a következő: Miniszterelnök és belügyminiszter: Zsifkovics Petár tábornok, külügyminiszter: Rin-kovics, közoktatásügyi miniszter: Maximovics, vallásügyi miniszter: Markovics, közlekedésügyi miniszter: Korostevic, pénzügyminiszter: Sverljuga, népjóléti miniszter: Drinkovics, erdészeti miniszter: Radivojevic, igazságügyminiszter: Szrakics, hadügyminiszter: Hadzics. A kormány a konakban azonnal le is tette az esküt és utána megtartotta az első minisztertanácsot.

Utolsó csepp vérig

Zágráb, jan. 7.

A katonai kormány kinevezéséről és az alkotmány felfüggesztéséről szóló hír a késő éjjeli órákban érkezett meg a horvát fővárosba. Ma csak és Pribiesevis ekkor még utban voltak Belgrádból hazafelé és párthi-veik körében nagy volt az aggodalom, hogy utközben letartóztatják őket, vagy esetleg meg is gyilkolják. Izgatott hangon tárgyalták a legújabb eseményeket és hangoztatták, hogy az erőszaknak csak keblemetlen reakciója lehet, mert a horvátok semmi körülmények között nem engednek és utolsó esebb vérükig harcolnak jogaik elismerésért. A lakosság körében nyugalom uralkodik és mindenütt fegyelmelzetség tapasztalható. Mindenki várja, hogy a parasztdemokrata koalíció milyen álláspontra helyezkedik az új helyzettel szemben.

Karácsonyi csend

Belgrád, január 7.

A politikai viharok még nem törtek ki, amelynek oka az, hogy most vannak az ortodoks karácsonyi ünnepek és így a politikusok legnagyobb része

otthon tartózkodik, másrészt pedig a lapok sem jelennek meg. A külföldi lapok tudósítói megkísérelték, hogy egyes vezetőpolitikuskokat meginterjúvoljanak, de ezek kitértek a nyilatkozattétel elől. A szerb pártok magatartása is csak karácsony után lesz ismeretes.

A külföldi sajtó

Berlin, január 7.

A jugoszláviai események híre a német sajtóban nagy visszhangot keltett. Ez a visszhang inkább csak abban nyilvánul, hogy hosszú cikketek szentelnek az eseményeknek anélkül, hogy tisztában lennének a történetek jelentőségével. Jellemző a német lapok álláspontjára, hogy szerintük a diktatura kiegyenlítő jelleggel bír.

Külpolitikai következmények

Páris, január 7.

A francia lapok pártállásuk szerint ítélnek meg a jugoszláviai eseményeket, amelyeket általában komolynak mondanak. A jobboldali sajtó helyesli Sándor király eljárását, míg a baloldali lapok a parlamentarizmus elleni merényletnek bélyegzik az alkotmány felfüggesztését. A Journal Ujra kezdődik Jugoszláviában címen közli a király proklamációját, amelyet helyesnek mond. A lap szerint a diktatura nem célozza a horvát szeparatista mozgalom elnyomását. A Volonté azt írja, hogy a válságot nem a parlamentarizmus, hanem a szerb centralisztikus törekvések idézték elő. Azon reményének ad kifejezést, a király végül is be fogja látni, hogy Jugoszlávia csak akkor virulhat, ha szövetségi állammá alakul át decentralizált közigazgatással. A diktatura csak növeli az elkeseredést, amely véres forradalomban robbanhat ki. A Populaire súlyos külpolitikai következményektől fél és diplomáciai intervenció lehetőségét helyezi kilátásba.

Tudja-e, hogy a **MATILD-víz** már mindenütt kapható?
Főraktár: TEMESVAR, Posta-utca 16. szám — TELEFON 18-68

SCHUSZTER FERENC

butorgyár és nagyraktár, karácsony alkalmából

lettárkiárúsítást rendez. A tulhalmozott raktár állományából olcsón vásárolhat háló-, ebédlő- és uriszoba-berendezést.
Timisoara-Erzsébetváros, Korona-utca 14. szám. Telefon 11-91.

Zágráb győzött

Bécs, január 7.

Az osztrák lapok megállapítják, hogy abban a hareban, amely a nyár óta folyik a horvátok és szerbek között, ezúttal Zágráb győzött. Megállapítják, hogy a király végül is kénytelen lesz engedni és Jugoszlávia új alkotmányát decentralizáltan fogják felépíteni.

Halálos csapás

Szabadka, január 7.

Az első proklamáció után újabb királyi ukáz jelent meg, mely feloszlatta az összes egyesületeket, amelyek vallási vagy faji alapon állanak és elrendeli a politikai pártok feloszlátását is. A tilalom nem vonatkozik az ugynevezett államalkotó pártokra. Az ukáz halálos csapást mér a jugoszláviai Magyar Pártra is, amelynek működését teljesen lehetetlenné tette. Jugoszláviai magyar kisebbségi körökben azzal az eszmével foglalkoznak, hogy emiatt a Népszövetséghez fordulnak panasszal.

Királyi törvények

Belgrád, január 7.

Tegnap délután a hivatalos lap rendkívüli számában négy új törvényt jelent meg, amelyeket Sándor király, miután a legfőbb törvényhozó és végrehajtó hatalmat kezeli, egymaga hozott. Az első törvényben az eddigi alkotmányos királyságot örökös királyságnak mondja. Megszünteti a miniszterek parlamenti felelősségét, mert ezek a jövőben kizárólag a királynak tartoznak felelősséggel. Egy másik törvény teljesen megszünteti a sajtósabadságot és egyetemlegesen teszi felelőssé minden cikkért annak íróját, a lap szerkesztőjét, a kiadót, a nyomdátulajdonost és az árusítót is. A negyedik törvényben feloszlatta az összes képviselőtestületeket és ezek teendőinek elvégzését állambiztosokra ruházta.

A helyzet javulása

Zágráb, január 7.

Egész Horvátországban óriási izgalom uralkodik. Nagy tömegek hullámanak az utcákon és tárgyalják az eseményeket. Az a félelem, mintha Mačeket Belgrádból hazatérőben le akarták volna tartóztatni, aaptalanak bizonyult. Utközben értesült még az új kormány kinevezéséről és kijelentette, hogy a mostani helyzet jobb mint a legutóbbi volt, mert legalább nyíltan vallja be az erőszakot. A lapok különben mind kommentár nélkül közlik az eseményeket, de a sorok között ama véleményüknek adnak kifejezést, hogy a mostani diktatorikus állapot után csak jobb lehet a helyzet, mert valószínűleg végleges bukását jelenti az eddigi belgrádi centralisztikus és szerb hegemonisztikus rezsimnek.

Bilincsek nélkül

Zágráb, január 7.

Az első órák izgalmai után a zágrábi közvélemény nyugodtan ítéli meg az új politikai helyzetet. A horvát nép a rendszerváltozással nagy általánosságban meg van elégedve. A diktatúrától jó közigazgatást és a korrupció letörését várják. Maček dr. a horvát parasztkoalíció vezére, nyilatkozatot tett, amelyben a következőket mondotta:

— Lepattantak a bilincsek és a vidovdani alkotmány, amely hét évig nyomta a horvát népet, végre megszűnt a valóságban is. A királynak ez az el-

határozása csak az állam javára fog szolgálni. Sándor király bölcsessége és bölés beátása folytán szent hitem, hogy megvalósul a szabad és független Horvátország.

A szkupstina zárva

Belgrád, január 7.

A legújabb belgrádi jelentések szerint a királyi rendelethez képest a szkupstinát feloszlatták és tegnap délután hivatalos egyének bezárták a szkupstinát. A képviselőknek éppen

csak annyit engedtek meg, hogy a szkupstinába címzett postájukat elvihessék. A hangulat a jugoszláv fővárosban a nagy események ellenére nyugodtnak mondható és mindenki érdeklődéssel várja a további belpolitikai fejleményeket.

Bukaresti jelentés szerint Mironescu külügyminiszter tegnap hosszabb tanácskozást folytatott Jugoszlávia bukaresti követével, aki ismertette a Belgrádból kapott hivatalos jelentéseket.

A feszület előtt

szíven lőtte magát egy fiatal leány és nyomban meghalt

Zombor, január 7.

Szombaton estefelé a zombori Mária kiálynő park bejárata elé egy fiatal leány érkezett. A külseje mutatta, hogy az uri osztályhoz tartozik. Leült a park elején levő padra és egy ideig maga elé merengett. Aztán felkelt, odament a parkban álló feszülethez, letérdelt, kezét összetéve hosszasan és ájtatosan imádkozott. Az ima végén keresztet vetett, de nem kelt föl, hanem belenyúlt kabátja zsebébe, előhúzott egy revolvert, annak csövét a szívére igazította, a ravasz esattant, lövés dördült és a következő pillanatban a leány arccal a feszület elé bukva vérében hevert.

A lövést meghallotta a közelben posztoló rendőr, odaszaladt és mikor meglátta a vértócsát azonnal telefonált a rendőrségre. Masirevics rendőrfelügyelő és Rippr. kórházi főorvos megjelentek a helyszínén, de

már csak a beállott halált konstatazták, mivel a golyó pontosan keresztüllötte a szívet. A leány zsebében igazolványt találtak, amely Máties Milica névre szólott és amely szerint Máties Milica, aki huszonegy esztendő, a topolai járásbíróság hivatalnoknője. Azonnal telefonáltak Topolára, ahonnan megtudták, hogy Máties Milica reggel azzal bucsuzott el özvegy édesanyjától, hogy délben a hivatal után nem jön haza, hanem hivatalos ügyben Szabadkára utazik. Megállapították azt is, hogy a leány járt Szabadkán és ott vásárolta a revolvert, majd Zomborba ment, ahol az öngyilkosságot elkövette. Tettének okára vonatkozólag semmi levelet nem hagyott hátra. Anyja szerint a fiatal leány az utóbbi időben buskomor volt és talán ez készítette a halálra. Holttestét hazaszállították Topolára, ahol nagy részvéttel temették el.

Elvették a színházat a két bucsuelőadásra a temesvári magyar társulattól

Temesvár, jan. 8.

Tibor Dezső néhány esztendő előtt Szabó Pál színigazgató idejében magyar színész volt Temesvárott. Később erdélyi magyar színigazgató volt és mint ilyen Zombolyán, Detán, Oravicán és Lugoson is játszott. Aztán hátat fordított a magyar színésznek, a kolozsvári román nemzeti színháznál lett titkár, most pedig a Teatru de Vest főrendezője. Néhány év előtt nagy magyar volt, most pedig nagy román. Nem kutatjuk, hogy mint magyar színész volt-e renegát román, vagy pedig most renegát magyar. Annak idején egyre panaszkodott, hogy Romániában meg akarják fojtani a magyar színészetet, most pedig ő maga is ennek hőhéjájul szegődik.

Fehér Imre színtársulata, vasárnap délutánra hirdette két temesvári bucsuelőadását. Hogy ez a bucsu impozánsabb legyen, fellépésre meghívta az erdélyi magyar színészet egyik

büszkeségét, az agg Szentgyörgyi Istvánt. Ekkor azonban — vasárnap délben egy órakor — előállott Tibor Dezső, a Teatru de Vest főrendezője és kijelentette, hogy délután a színházat a magyar társulat nem kaphatja meg, mert az kell a román társultnak próbára. A magyar társulat vezetősege kétségbeesetten szaladt Georgevici Lucian dr. főpolgármesterhez, de odarohant Tibor Dezső is, hivatkozott a román társulat érdekeire, olyan hangon és olyan követelően, hogy a polgármester nem érzett magában elég erélyt arra, hogy Tibor Dezsőt méltánytalan követelésével elutasítsa.

A magyar színtársulat nem tudta, hogy mit csináljon és talán nem is tarthatta volna meg a két bucsuelőadást, ha nem sikerült volna a Tiszti Kaszinó termét megkapnia.

Két órakor dőlt el, hogy háromnegyed háromkor kezdetnek a kaszinó színpadán játszani. Diszlet nélkül, teljesen shakespearei színpadon folyt le a

két előadás. A közönség azonban ezt észre sem vette, gyönyörködött Szentgyörgyi István játékában, tapsolt neki és tapsolt a társulat vele játszó tagjainak. Tibor Dezsőnek mégsem termett meg az az öröme, hogy a magyar társulat bucsuját lehetetlenné tette volna.

Mauzoleum hősi halottak részére

Temesvár, január 8.

Prodan János tábornok, temesvári hadosztályparancsnok einöklete alatt működő egyesület, amely a háboruban halt hősök kultuszát bírta ki feladatául, elhatározta egy mauzoleum felépítését is. A mauzoleum felépítésére pályázatot hirdettek, amelynek határideje április 15-én jár le. A legjobb pályamunka tervezőjét a mauzoleum felépítésével bízzák meg, a második díj ötezer lei lesz. A bizottság ezután is felkeri az építészeket, tervezőket, hogy a mauzoleum felépítésére vonatkozó pályamunkákat nyújtsák be. Közlebbi felvilágosítással Buzineu Emil őrnagy szolgál a temesvári hadosztályparancsnokságon.

MEGKEZDŐDNEK ISMÉT AZ OPTÁNSÜGY TARGYALÁSAI. Bukarestből jelentik: Az optánsügy román bizottságának tagjai esütörtökön este utaznak el Abbáziába, hogy folytassák az ünnepek alatt megszakított tanácskozásokat. Szombatra várják a magyar delegációt is. Abbáziában csupán formai zárülés lesz és azután mindkét bizottság Rappalóban folytatja tanácskozásait. A román gazdasági szakértők az ünnepek alatt elkészítették a megoldási módozatokat. A hangulat igen kedvező és remélik, hogy az optánskeresést békésen oldják meg.

Meghívó

Magán- vagy üzleti ügyek
beni utazások alkalmával

Budapesten

a legkedvezőbb otthont
nyújtja a legelőnyösebb
feltételek mellett a keleti
pályaudvar érkezési oldalán
szemben levő

GRAND HOTEL PARK

nagyszálló

BUDAPEST VIII, Baross-tér 10

mert

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője
olcsó szobaárainkból

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból.
(Kittinő házi konyha).

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert
gyalog átjöhét egy perc
alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát!

Elsőrendű kiszolgálás
szigorúan családi jelleg

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy
okvetlen nálunk szálljon
meg. Előzetes szoba-meg-
rendelés ajánltos. (559,

BUCUREȘTI GRAND HOTEL

A legteljesebb kényelemmel berendezve. Szobák fürdőszobával és telefonnal. Légfűtés. Lift. Fogadó-, olvasó- és fodrásztermek.
B a r. B u f f e t.

Olcsó szobák.

Kis képek a nagy perről

Szegény Béla... Nők a tárgyalóteremben — Jegyrazzia és az udvarias rendőrtisztviselő — A Béla puszi-dobálás között korzózik ki a teremből

Budapest, jan. 7.

A nagy per még mindig folyik... És az érdeklődés még mindig nem esik. A Béla (így mondja ma már itt mindenki, a teremortól kezdve az ujságírókon át a hisztériás démonig), a Béla ma is borotválkozott, a Béla új lakkeipő van, a Béla így, a Béla úgy. Még a tanácselnökök is nehezebbre esik azt az átkozott Erdélyi nevet kiejteni. Talán már ő is inkább csak úgy egyszerűen Bélának szólítaná.

Mögöttem egy merészen kifeszített nő neheztelően mondja:

— Nézd csak szegény Bélát. Addig faggatják, míg sirva fakad...

Podig a Béla messze van a sírástól. Nem sirt akkor sem, mikor az orvosok bejelentették, hogy felesége meghalt. Nem sirt akkor sem, mikor az egyik orvos az ő megjegyzésére, hogy „unmöglich“, így szólt:

— Ja es ist schon möglich. Die arme ist gestorben.

Nem sirt, amikor felesége temetésén **F e u e r é k** a magukkal hozott zsidó imakönyvből imádkoztak a katolikus temetőben lányuknak gyorsan oshantolt sírja fölött.

— Nem sirt, csak a kezeit fordelte, jegyzi meg a védő.

Hallom, amint valaki mondja:

— Nem érdemel meg ilyen jó védőt...

— Olyan közönséges ficsur, hogy az érdeklődést sem, melyet vele szemben tanusítanak, — mondja egy másik. — De a nők! Na és az ujságoknak is kell valamiből élni. Olyan hangon mondta ezt, mintha a lapokat okolná az állítólagos gyilkosságért.

Az elnök tizenöt perc szünetet rendel el. **B n s F e k e t e** László indigulálódva néz fel a sportlapból, melyet egész idő alatt olvasott. Haragszik, hogy megzavarták. A sport jobban érdekli.

Kint a folyosón... Ruzs, puder, ajakír és — uzsonna. Kevés cigarettafüst. Az is finom, vékony Mirjámokból száll...

A tizenöt perces szünet után tényleg már háromnegyed óra múlva lassan kezdenek a terembe visszazállingózni. Mielőtt a törvényszéki tanács bevonulna, általános jegyrazzia. Aki nek nincs szabályszerű jegye, azt ki-méletlenül kiutasítják.

— Ez a hölgy itt ki akar menni, — adja át az egyik nőt az udvarias rendőrtisztviselő a rendőrnek.

Általános derűtlenség. A Béla is mosolyog...

Bevonul a tanács és folytatódik a tárgyalás. Az egyik tanu tovább vall: Erdélyi — pardon a Béla — erélyesen — akár egy németországi doktorátussal, vagy Röser-féle érettségivel bíró vizsgálóbíró — tesz fel kérdéseket. Mintha éppen Nizzából érkezett volna, olyan friss és üde és jókedvű.

Nincs úgy megviselve, mint mi, akik hallgatjuk. Szépén vasalt kék ruhák és lakkeipő...

A tárgyalást berekesztém, — hangzik az elnök szava. És a Béla sietve,

mint aki elkési az ebédutáni feketét, feláll és halk női suttogások és puszi-dobálások között korzózik ki a teremből...

Grósz Marcell.

Szerelmes lett és mindenáron nőszülni akar a film egykori csodagyereke

Berlin, január 7.

Jackie Coogan. A név elő felesleges még valamit odairni, mert hiszen ez a fiú az egész világon ismerős. Mindenki ismeri őt, ha nem is személyesen, de a filmjeiről. Csodagyerek volt, aki tehetségével és ügyességével rá is szolgált a világhírré. Jackie Coogan fölött sem állott meg azonban az idő és a kis Jackie is növekedett és években gyarapodott. Most már leket tizenhét éves. Azelőtt a filmfelvételek után játszott, most azonban szabad idejében már tanulnia is kell. Ugyilátszik azonban, hogy Jackie Coogan a csodagyerekek ama fajtájából való, akik mindenben mérőföldes eszében járnak. Mert Jackie

Coogan máris szerelmes lett. Egészen komolyan szerelmes lett egy londoni angol táncosnőbe. **S m i l e s D o r o t h e e b e**. Annyira szerelmes lett a Jackie, hogy szülőinek — akik most vele Berlinben vannak — kijelentette, hogy a táncosnőt eljegyzi és feleségül veszi. A szülők, akik egyben impreszáriói is Jackie-nek, erről természetesen hallani sem akartak. Jackie erre kijelentette, hogy akkor öngyilkos lesz. A szülők beadták a derekukat és beleegyeztek a házasságba azzal a feltétellel, hogy csak akkor történhetik meg, ha Jackie elérte huszadik évét. A menyasszony pont tíz évvel idősebb nála. Vajjon a házasságig állhatatos lesz-e Jackie a nagy szerelemben?

A politikus borbély durván megsértette Sztancsófalva magyar plébánosát

Sztancsófalva, jan. 8.

Sztancsófalván az iskolaszék az elnökökből, a jegyzőből és négy tagból áll. Három hét előtt az iskolaszéki ülésen **B a r a b a n** Craciun borbély, aki mint román telepes jött nemrég a községbe, azt követelte **F a r a g ó** plébánostól, az iskolaszék elnökétől, hogy a falu központjában levő állami iskolát, amelyben eddig a magyar tagozat volt, adja át azonnal román tagozat részére.

A plébános kijelentette, hogy ezt felsőbb intézkedés nélkül nem teheti meg, mire Baraban felkapott egy székot, azzal hadonászni kezdett és súlyos sértésekkel illette a plébánost.

Faragó Mihály erre bejelentette, hogy az iskolaszéki elnökségről lemond. Baraban erről rögtön levélben értesítette a temesvári tanfelügyelőséget, amely két nap múlva leiratot küldött Sztancsófalvára és közölte, hogy Faragó Mihály lemondását elfogadja, egyben ki-nevezte az új iskolaszéki elnököt. Harmadik faluból, Nádásból, nevezték ki Sztancsófalvára az új iskolaszéki elnököt, a nádasai görög keleti román pap személyében. Ugyanakkor felmen-

tették állásától az iskolaszék jegyzőjét is, **L i p e n s z k y** Attila igazgatótanítót, aki ezt a tisztséget már huszonöt éve töltötte be és helyébe kinevezték **N e d e l e s e u** Miklós huszonhat éves fiatal tanítót, aki három hónap előtt jött a regátból. Egyben utasította a tanfelügyelőséget, hogy az iskolaszéknek egyik üresedésben levő tagsági helyét töltsse be. Ez választással történik, melyben a község minden polgára résztvesz. Egyhangulag **K o v á c s** Józsefet választották meg és arról értesítették a temesvári tanfelügyelőséget. Azonban a tanfelügyelőségnek a választás nem volt inyére és azt nem hagyta jóvá.

De nemcsak ezt a választást nem hagyta jóvá, hanem közölte, hogy az iskolaszék másik magyar tagja, **Sturm** Ferenc is mondjon le és az iskolaszékbe **Kovács** József és **Sturm** helyére két román tag választandó.

Ez az intézkedés felette sérelmes a sztancsófalvi magyarságra, amely a községben a többséget alkotja és ezért legközelebb **C i g a r e a n u** Liviusz dr. vármegyei prefektushoz fordulnak orvoslásért.

Vértisztító
az enyhén ható
KOPROL
csokoládéhashajtó.

Védelmet
kérik a lakók akormánytól

Temesvár, jan. 8.

A lakóvédőegyesület kezdeményezésére ma délelőtt nagy küldöttség járul **C i g a r e a n u** Liviusz dr. prefektus elé, akit arra kérnek, hogy a Kormánytól a lakók védelmét eszközölje ki. A küldöttségben a Lakóvédőegyesületen kívül résztvesz a tartalékos tisztek egyesülete, a nyugdíjasok egyesülete, valamint az állami tisztviselők csoportja. A küldöttség rámutat a mai nehéz gazdasági helyzetre, amely a felemelt lakbérek megfizetését lehetetlenné teszi mindaddig, amíg a megélhetési lehetőségek nem lesznek kedvezőbbek és amíg az állam a tisztviselők lakbéréit nem emeli megfelelő mértékben, valamint a nyugdíjakat nem rendezi. A küldöttség terjedelmes memorandumot nyújt át a prefektusnak, akit arra kér, hogy azt juttassa el **B o c u** Szóvár bánsági miniszterhez, aki azt majd a minisztertanács elé viszi.

Támogatja a kormány a kivitt

Temesvár, január 8.

A Kormány gazdasági bizottsága ülést tartott és — mint már jeleztük — az egyes áruk kiviteli illetékét leszállította. A nyersbőr kilójának kiviteli vámját tíz leiről hat leire, a sózott bőrt tizenöt leiről hét leire, a száritott bőr kivitelét husz leiről kilenc leire szállította le. A száritott lóbor kiviteli vámját kilonkinti husz leiről hat leire csökkentették. A gazdasági bizottság megszüntette a bab behozatali vámját, amely eddig vagononként ötvenezer lei volt. Az ekszport előmozdítására a gazdasági bizottság a következő új vámtarifát alapította meg. Az egy méter negyvenhét centiméter magasságon aluli lovak kiviteli illetéke az eddigi ötszáz lei helyett négyszáz lei, az ezen felüli lovak váma az eddigi ezer lei helyett nyolcszáz leiben nyert megállapítást. A sertések kiviteli illetéke darabonként az eddigi százhusz lei helyett hetvenöt leiben lett megszabva. A vágott marhahús kiviteli illetékét az eddigi tizenkétezer-öttszáz lei helyett háromezer leiben állapították meg. Az élő marha kivittelt illetékét a kormány nem szállította le. Jelentékeny vámredukció lesz a faanyagokban is.

PODLIPNY GYULA

festő- és rajziskolája

január 7-én

megnyílik

Áll három kurzusból: 2-4, 4-6 és 1/2-7-9 óráig. Beiratkozások d. e. 10-1-ig és d. u. 2-5-ig. III., Str. Romulus (Hattyu-u) 9. sz. a. műteremben.

Hírek

Farsang

van. Megindul a zene, multság, hejehuja, dáridó, ropog a tánc. Itt a farsang, a vidámság és a multság ideje. Az idei farsang aránylag rövid. Mindössze február 20-ig, alig öt hétig tart. Rövid idő a multságra. Vagy sok? Talán tényleg sok. Hiszen ugy sincsen pénzünk dáridóra, multságra, táncra, Nincsen pénzünk kenyérra, nincsen ruhára. Honnan teljék multságra? Talán bölcsen és számítással csinálták a naptárkészítők olyan rövidre a farsangot, hogy ne fájjon az embereknek a szívéük, amikor arra gondolnak, hogy farsang idején nem telik a vigádozásra. Hamarabb elmúlik a farsang és jön a nagybójt, amikor már nem szabad mulatni. Akkor aztán a penztelenség mellett van egy elfogadható okunk is, hogy miért nem bálozzunk.

Megújította

Azonban — sajnos — ez a kis mediatáció is valószínűleg annyit ér csak, mint a puszta kiáltó szó. Az emberek ugyanis egyre jajgatnak, hogy nincsen pénzük, egyre panaszkodnak, hogy nem tudják az adósságaikat fizetni, azonban a korezmák és kávéházak mégis egyre zsufoltak. Az emberek inkább nem fordítják a pénzüket sok-sok szükséges dologra, inkább nem fizetik meg az adósságaikat, de nem mondanak le a multságról. Elkeseredésükben legalább ki akarják magukat tombolni. És talán igazuk van. Az a pénz, amelyet egy-egy báli éjszakán elmulatnak, már nem huzza ki őket a sárból. És ha rövid a farsang, majd gyorsabban mulatnak és majd rövidebb időközökben mennek el a mulatókhoz, mint a hosszú farsang alatt fennék. Azért kár kárhozlatni azokat, akik szinte kétségbeesve vetik bele magukat a mulatozásba és farsangolnak. Hiszen sokan éhes gyomorral mennek el oda, nem ebédelnek, nem vacsoráznak, csak hogy megfizethessék a báli beléptidiját. És had mulassanak az emberek. A mulatozás mámorában legalább rózsaszínűnek látják ezt a ronda földi világot.

Én.

— A bíróságok szünete véget ért. Ma véget ér a bírósági szünet és az összes igazságügyi fórumok ma reggel megkezdik az új igazságügyi évet. A temesvári ítélőtáblán és a törvényszéken ma reggel félkilenc órakor a tanácsok teljes ülést tartanak, kilenc órakor pedig megkezdik a tárgyalásokat. A temesvári városi és járásbíróságok ugyancsak ma tartják az első tárgyalásokat.

— Nikolájevics Miklós nagyherceg meghalt. Nizzából jelentik: Nikolájevics Miklós orosz nagyherceg Nizzában, ahol a szovjeturalom óta tartózkodott, meghalt. A nagyherceg elhunytával az európai történelemnek érdekes alakja dőlt ki az élők sorából. A világháború során ő volt az összes orosz haderők főparancsnoka.

• Ha Temesvárra jön, kérje mindent az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

— Maniu miniszterelnök születésnapja. Maniu Gyula miniszterelnök ma ünnepli ötvenhatodik születésnapját. Maniu Gyula 1873 január 8-án Szilágyosmlyón született. Iskolai tanulmányait a zilahi református Wesselényi kollegiumban végezte, doktorátust Budapesten szerzett. A román nemzeti mozgalmakban 1897 óta vesz részt. 1905 január tizedikén tartott ülésen egyik főszereplője annak a határozatnak, amely az erdélyi románság aktivitását kimondja. Az 1906-iki választásokon az alvinci kerület román nemzeti párti programmal képviselő lett és tagja az összeomlásig a magyar parlamentnek. Az egyesülés óta ellenzéki politikát folytat. Születésnapja alkalomból nyolcvanhat éves agg édesanyján kívül a közélet nagy tábora, politikusok, tisztelők, barátok köszöntik a miniszterelnököt.

— A Magyar Párt kulturelőadásai. A téli hónapokat, amikor a falusi nép nem dolgozik a mezőn, a Magyar Párt temestorontálmegyei vezetősége arra akarja felhasználni, hogy az egyes falvakban kulturelőadásokat tartson. Az előadások mezőgazdasági, ipari és műszaki kérdések köréből valók lesznek, ezenkívül lesznek történelmi, föld-

már

rajzi, természetrajzi és egyéb népszerű tudományos előadások is. A vármegye területén hatvan olyan magyar lakosságú község van, amelyekben ilyen kulturális előadásokat szándékoznak tartani és a teljes program kidolgozása most van folyamatban. Az előadásokat még január közepén kezdik meg és azok március elejéig fognak tartani.

— Két kölesönt vesz fel az ország. Bukarestből jelentik: Lugojanu miniszterelnökségi államtitkár, aki Párisban a kölesöntárgyalásokat vezeti, értesítette a kormányt, hogy tulajdonképpen két kölesön felvételéről van szó. Az egyik kölesönt a valuta stabilizálására használják, míg a másik kölesönt az ország gazdasági egyensúlyának helyreállítására fordítanak. A Cuzentul úgy értesül, hogy amikor a kölesönjegyzési íveket a külföldön felkötik, az ország lakosságának is adnak ilyen íveket. A külföldi bankárok hiszik, hogy a nagy pénzühiány ellenére az ország lakossága a jegyzést illetően megteszi kötelességét.

— Temesvári ügyvéd ezüstlakodalmá. Blum Gyula dr. temesvári ügyvéd és felesége, született Schwarz Irén, ma ünneplik házasságuk huszonöt éves fordulóját. A házasságból három gyermek született, két leány és egy fiú. A családi ünnep alkalmából a jóbarátok és ismerősök szerencsekívánataikkal keresték fel a jubiláló házaspárt.

• Korcsolyák és rodlik, gyermekjátékedények nagy választékban mélyen leszállított áron kaphatók: Scherter Ottó vaskereskedése, Temesvár, Belváros.

— Ezüst és arany magyar pénz. Budapestről jelentik: A pénzügyminiszterium elhatározta, hogy két és öt pengős ezüst, továbbá tíz és husz pengős aranypénzeket veret. Az új magyar pénzek Turul, vagy Hungária elnevezést kapnak az elnevezésnek megfelelő figurával.

— Modernizálódik Törökország. Angorából jelentik: Törökország tovább halad a modernizálódás terén. Csak legutóbb tették kötelezővé a latin betűk használatát és most megint hatalmas lépést tettek előre. A török nemzetgyűlés tegnap ülésén elhatározta, hogy életbelépteti a méterrendszert, a számolás terén pedig a tizedes rendszert.

— Amundsen keztüje egy cápa gyomrában. Párisból jelentik: A Spitzbergák mellett egy norvég halászhajó cápát fogott, amelynek gyomrában egy aviatikus keztüüt találtak. Nincsen kizárva, hogy ez a keztü Amundsené, vagy valamely társáé volt.

ALAGUT A LA MANCHE CSATORNA ALATT. Londonból jelentik: Előbb csak a fantaszták, később a komoly mérnökök is foglalkoztak a La Manche csatorna alatt Anglia és Franciaország között építendő alagut tervvel. A terv most végre valóságosá válik. Az angol alsóház elé január 27-én kerül az a javaslat, amely a csatorna megépítéséről és az építési költségek megszavazásáról szól.

az

— Villamos és parasztszekér karambolja. A Kossuth-tér és Páva utca sarkán a 37. számú villamoskocsi, amelyet Chrestean István vezetett, összeütközött Chestur György újkisodai gazda szekérével. Az összeütközés szerencsére csak könnyebb természetű volt és a szekeret csak könnyebb sérülések érték. Sem a kocsisnak, sem a lovaknak nem történt bajuk.

— A Szimplon új viteldija. Bukarestből jelentik: Az államvasutak vezérigazgatósága most állapította meg a Szimplon-vonat jegyeinek árát. Eszerint Temesvártól Párisig az elsőosztályú jegy ára arany frankban 224.20, a második osztályú 209.05 frank, Triesztig 91.80 aranyfrank az első osztályon és 76 frank a másodikikon. Tíz kilós személypodgyász után Temesvártól Párisig 2.97, Triesztig 0.61 aranyfrank fizetendő. Az új tarifa ma lép életbe.

• Nagy meglepetést készít elő a Royal Kávéház igazgatósága január hóra. Január elsejétől esténként teljesen új szereplők, Lory Lorett, Tony Hell Zaza, Lily Lorett, Bella Bery külföldi nagy táncatrakciók. Ezenkívül Misu Jassy kiváló román és német komikus, 2 Rónay szenzációs komikus zenészműsor után a Royal bárban táncol a közönség a kitűnő Pongrácz jazz-zenéje mellett.

GYILKOS ORKAN ÉS NAGY HAVAZÁS. Newyorkból jelentik: Egyesült Államok nyugati és déli részein óriási orkán dühöngött. A vihar mindenütt hatalmas károkat okozott. Eddig tizenhat ember pusztulásáról tudnak. Az orkán idején Délkarolinában huszonnégy repülőgép gyakorlatot tartott. Ezek közül a vihar következtében nyolc eltűnt. Délfranciaországi és Spanyolországi híradások szerint mindenfelé nagy havazások vannak. A barcelonai kerületben a falvakat farkascsordák támadták meg.

— Főhercegek repülőbalesete. Párisból jelentik: Dijon mellett lezuhant egy sportrepülőgép, amelynek utasai Lipót Szalvator egykori osztrák főherceg, továbbá annak Antal és Ferenc nevű fiai voltak. A három főherceg súlyos sérüléseket szenvedett. Mindhármukat kórházba szállították.

— Két üveg pezsgőt ivott meg egymásután. Budapestről jelentik: A Corzo-kávéházban egy mulató társaság nagyobb összeg pénz ígért az egyik elarusító lánynak, ha egymásután három üveg pezsgőt megiszik. A leány két üveg pezsgőt meg is ivott, de aztán olyan rosszul lett, hogy a mentőket kellett hozzá elhívni. A mentőorvos súlyos alkoholmérgezését állapított meg. A beteg leányt a lakására szállították. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított.

előfizetést?

— Magyarország bemutatja mezőgazdaságát. Budapestről jelentik: Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület mezőgazdasági kiállításra kapcsolatos tenyésztésvásárt rendez március 21. és 26. között. A kiállítandó tenyészállatok részére külön istállókat építenek. A lovak istállójárak tetején tribün, az istálló előtt pedig felvezető és hajtópálya lesz. Azonkívül kiállítanak tejtermékeket, különféle terményeket és nemesített vetőmagvakat. A kiállításon külön osztályok lesznek a házi és élelmezési ipar, a ménészet, a borgazdaság és az erdészet részére, azonkívül kiállítanak mezőgazdasági gépeket, valamint személy- és teherautókat is. A kiállításra utazók ötven százalékos vasúti kedvezményt kapnak nemcsak Magyarországon, hanem a szomszédos államokban és a vízumszerzés is könnyű lesz.

— A Temesvári Utazó Kereskedők Egyesülete most tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen Hentz József elnök elnökölt. Messinger főtitkár beszámolt az egyesület eddigi működéséről, amelynek során kiemelte, hogy a tagok közömbösen viseltetnek a nyugdíjak befizetésével szemben. A közgyűlés állásközvetítő bizottságot választott. Hentz József elnök ezután bejelentette állásáról való lemondását. A közgyűlésen az elnöki bejelentés nagy vitát váltott ki és végül Hentz Józsefet 72 szavazattal újlag elnöknek választották meg. Alelnökök Reinfeld Zsigmond és Schwarz Lajos lettek, valamint megalakították a választmányt is. Kimondotta a közgyűlés egy székház felépítését. Végül Kubicek Oskárt és Neubauer Gyulát díszelnöknek választották.

• A Déli Hírlap Budapestben általában olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII. Baross-tér 10.

Feltűnést keltő újítás a fűtés terén. Várakozáson felül meglepetést nyújt a szabadalmazott

"VEZUV"

hőterjesztő és tüzelőanyag megtakarító készülék
Olcsó, mert a tüzelőanyagmegtakarítással a készülék 14 nap alatt megtérül. Minden vaskályhára alkalmazható

Ára 350.— lei
Szab. tulajd. és egyedüli gyártó:

J. WEISSBERGER

Timisoara IV., Bulevardul Berthelot 1. Prospektus kívánatra ingyen.
Szab. minden államban. Utánzatok büntetettnek. (3450)

Szabolcska Mihály

Irtta és a Temesvári Dalkör által rendezett Szabolcska-ünnepélyen felolvasta: Kubán Endre

Büvös ígét mond a költő,
mikor rimet zeng s dalol,
ujjai közt esudálatos
varázsvessző lesz a toll,
egyét int és messze-messze
járunk innen valahol.

A szavára élénk tárul
az alföldi rónaság,
pacsirta szól fent a légben
s ránc kacag a délibáb,
kondorosi csárdacéger
hivogatva int idább.

Gémes kut és falu széle
látszik amott és virág,
idehallszik a harangszó,
jaj, szomora hangot ad,
talán éppen most temetik
kis Demeter Rózsikát.

Hej, de amott cimbalom zug,
kurjant s busul az ének,
Nagy Gábornál muzsikálnak,
a kancsók se henyélnek,
este óta dáridóznak
falubéli legények.

Jön a sok hír a falunkból,
érezzük a föld szagát,
élvezettel szijjuk, szijjuk,

az akáfa illatát,
és hallgatjuk játszadozó
gyermeknek lágy dalát.

Aztán szállunk, elrepülünk,
nagy, idegen világba,
a párisi grand eaféba
a salzburgi kocsmába,
de a magyar ott is magyar
virtusba' és nótába'

S átérezzük: tenger csapás
érte már e nemzetet,
de vesznie, pusztulnia,
eltűnnie nem lehet,
mert megtartja, erősíti:
hit, remény és szeretet.

És mikor a dalok végén
elhallgat a harsonás,
s hétköznapi visszatérünk
és megszünik a varázs,
a szívünkben s a szemünkben
tovább izzik a parázs.

Tovább ég a tűz mibennünk
s visszhangot a nóta ad,
a rimein erősödök,
magyar érzés, gondolat, --
tiéd ezért, nagy poéta,
minden hála s hódolat.

— A temetésen lefoglalt hullá. Berlinből jelentik: Egy rendőrtiszt temetésén izgalmas jelenet játszódott le. A koporsót éppen le akarták boesátani

gyermekfénykép

a sirba, amikor a temetőben megjelentek az ügyészség emberei és a hullát lefoglalták. A rendőrséghez ugyanis névtelen feljelentés érkezett, amely szerint a rendőrtisztet megmérgezték.

— Autók a zálogházban. Párisból jelentik: A párisi városi tanács a zálogházban megadta az engedélyt, hogy kétezzer autó befogadására szolgáló garázst építhessen. Nem azért van a garázsra szükség, mert a párisiak autójárnak a zálogházba, hanem inkább azért, mert olyan nagy a szegénység, hogy már nemcsak a zseborákat, hanem az autót is elzárják.

— Nagy tombolaest a Korona kávéházban. Vasárnap este a Korona kávéházban nagy tombolaest volt, amelyen különféle, értékesnél értékesebb nyereget sorsoltak ki. A harminckilences számú tombolajegy tulajdonosa, Au er Miklós, aki az erzsébetvárosi szállókban lakik, nyerte az aranyórát, A v r a m J. mechanikus pedig egy hat személyes szervizt. Ezenkívül még hatvannégy különböző nyereget is sorsoltak ki. A tombolaesteket vasárnaponként rendszeresítik.

— Miss Bánság és Erdély. Vasárnap zajlott le Temesvárott a Bánság szépenek a megválasztása. Teljesen zártkörű volt a verseny és azon harmincean vettek részt. A bizottság P i s c u r e a n u Konstanzát, P i s c u r e a n u alezrejes, a temesvári hadbírósság vezetőjé-

a Déli Hírlap

nek leányát és J o n e s c u Miát jelentette ki Miss Bánságnak. A két győztes Bukarestben résztvesz a jövő hónapban rendezendő versenyen, amikor Miss Romániát választják meg. Kolozsvárott a román operában folyt le a verseny Miss Erdély címért. Legszébb erdélyi lánynak V l a s e n u kisasszonyt jelentette ki a zsüri.

— Hires magyar egyetemi tanár halála. Budapestről jelentik: K m e t t y Károly, a budapesti tudományegyetem jogi fakultásának világhírű tanára, agyszélhűdésben hirtelen meghalt. A kiváló tudós hatvanhárom éves volt és harminckilenc éves korában már rendes nyilvános tanára volt a budapesti egyetemnek. Több tudományos munkája jelent meg. A háboru utáni időkből azon tanulmánya a legérdekesebb, amelyben kimutatta, hogy Habsburgoknak nincsen igényük a magyar trónra és Magyarország abba a közjogi helyzetbe került, hogy szabadon választhat királyt. Kmettyt három leánya, egy fia és unokái gyászolják.

HAT NAPIG A LEVEGŐBEN. New-yorkból jelentik: A Question Mark repülőgép — amely napok előtt szállott föl — most már százharmincegy órája van állandóan a levegőben. Vasárnap délután a motor kihagyott, a pilótafülke ablaka pedig betört. A pilóták a hilegtől majdnem megdermedtek. Sikertült azonban a motort megjavítani és az ablakot elzárni. Eddig körrepülésükkel kilencezerhátszáz mérföldet tettek meg.

— Értelemzavaró nyomdajhiba. A Déli Hírlap legutóbbi számának szövegében értelemzavaró hiba csuszott be. Közgazdasági cikkünk Kereskedelmi sikasztás címen jelent meg, holott a helyes címe Kereskedelmi sakkasztás.

— Bánsági magyar kulturmunka. Majláthfalváról jelentik: Megirítuk, hogy a majláthfalvai magyarság nagy szabású kulturesztét rendezett, amely egy erkölcsileg, mint anyagilag fényesen sikerült. Az est tiszta jövedelmét a következőképpen osztották fel: a majláthfalvai szegény gyermekeknek tanönyvekre 500 lei, a majláthfalvai magyar dalárdának a magyarpárti alapot alapítványaképpen 500 lei, a magyar egyetemi hallgatók felségélyezésére 500 lei, a majláthfalvai magyar műkedvelők alapja javára 1144 lei. Külön elismerés illeti P o z s á r vendég-est, aki nemcsak a nagytermet engedte át ingyen az előadás céljaira, hanem saját költségén színpadot is állított és azt a magyar műkedvelőknek mindenkorra följánlotta.

Ingyen

— A munkásbalesetek megelőzése. Bukarestből jelentik: Az 1929. évben megtartandó nemzetközi munkaügyi kongresszus napirendjén fontos pontként szerepel az üzemekben, műhelyekben alkalmazásban álló munkások balesetének megakadályozása. Ezzel kapcsolatban a munkaügyi miniszter most körrendeletet intézett az összes munkaügyi felügyelőségekhez, amelyben kéri azokat, hogy a munkaadók és a munkások képviselőivel egyetemben minden lehető tegyenek meg ennek a kérdésnek a tanulmányozására és miként lehetne a balesetek számát minimumra redukálni. Ebben az ügyben a temesvári munkaadók és a munkások kiküldöttei már legközelebb értekezletet is tartanak.

— Eleven fáklya. Budapestről jelentik: J a e z k o v i e s Hermin hetvenhét éves asszonynak tegnap délután főzés közben meggyulladt a ruhája. A szerencsétlen asszony égő fáklyaként rohant ki a folyosóra, ahol az összefutott házbeli pokrócokkal fojtottak el rajta a tüzet. Az öreg asszonyt súlyos sérülésekkel a kórházba szállították.

— Ingyen gyermekfényképet készíthet, ha három hónapra előfizet a Déli Hírlapra. Régi előfizetők a kiadó hivatalban láttaozott nyugtával szintén igénybe vehetik a kedvezményt Róth László Józsefváros, Hanyadi-ut 15. sz. a fotóműtermében.

— Embert öl az alkohol. Zalaegerszegről jelentik: E r e d i e s József és Bujtás József esendörök betértek egy kocsmába, ahol iddogálni kezdtek. Boros fővel aztán civakodtak, mire Bujtás a fegyverével szíven ütötte Eredieset, aki azonnal meghalt. Bujtás az erdőbe menekült, ahol később a esendörjárók elfogták.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonoknak, jó barátoknak és ismerősöknek, kik felejtethetetlen, szeretett halottunk,

id. VARGA IMRÉNÉ

utolsó végtisztességétélén megjelentek s fájdalomunkban osztoztak, ugyszintén az Újszentesi Nőegyletnek és Dalárdának, kik testületileg vettek részt s koszorút helyeztek el, valamint azoknak, kik ez alkalommal a boldogult ravatalát szintén koszorúkkal és csokrokkal halmozták el, ezuton fejezi ki legmélyebb köszönetét
Újszentes, 1929. jan. 7.

a gyászoló család.

— A Déli Hírlap panaszkönyve. Zombolyáról kaptuk a következő levelet: Szilveszter éjszakáján a zombolyai vasutasok nagy mulatságot csaptak és ezt az állomási váróteremben rendezték. Eltek, ittak, táncoltak, énekeltek, zenéltek. Az utazó közönséget ellenben nem engedték be a váróterembe és ha valamelyik bemezéskelet, azt gorbombán kikergették. Az utasoknak kint a Perronon, vagy az utcán kellett fagyoskodni, amíg vonatjukba beszállhattak. Véleményünk szerint a váróterem talán mégsem arra való, hogy ott a vasutasok mulatságot rendezzenek maguknak.

— Pusztít a náthajárvány. Washingtonból jelentik: A náthajárványnak, amely Amerikában legutóbb fellépett, eddig tizenkét halottja van.

— Az új automobiladó. Bukarestből jelentik: A hivatalos lap közli az autódóról szóló törvény szövegét. A pénzügyminiszter megküldötte erre vonatkozó végrehajtási utasítását is. Ennek értelmében mindazok, akiknek gépkocsijuk van, kötelesek éppen úgy, mint a többi adóról, adóvallomást tenni és azt az illetékes kerületi adóhivatalhoz benyújtani. Az adókiadó bizottság alapítja meg az adót aszerint, hogy az autó milyen kategóriába tartozik. Az autódó negyedévenként a többi adóval együtt fizetendő. Az adó alól mentesítést nyertek az autótakszik, az autókaminonok, az autóciszternák, autolocsolókesik, közegészségügyi autók, autotraktorok és mezőgazdasági gépek.

— Munkások egy összeomlott hangár alatt. Marseilledől jelentik: A Marseille melletti repülőtéren nagy szerencsétlenség történt. Egy épülőfélben levő hangár összeomlott és maga alá temette az ott dolgozó munkásokat. Négy munkás meghalt, tizenhárom pedig súlyos sérüléseket szenvedett.

előfizetőinek

— Két napig a jégtáblán. Revalból jelentik: A Peipus tó szélén a jégréteg egy része hirtelen elvált a parttól és a tó közepe felé sodródott. A jégtáblán kétszáz halász volt, akiket csak két napi fáradozás után sikerült partra szállítani. Valamennyien súlyos influenzát kaptak, hatvanan pedig tüdőgyulladásban betegedtek meg.

SENZÁCIÓ!

Újévi KÉPVÁSÁR!
Bámulatos olcsó!
RECORD, képkeretgyár, Józsefváros,
Hunyadi-ut 14. Telefon 14-33.
(3856)

— Ujítás a Pellegrini vívóteremben. Pellegrini mester vívókurzusai már megkezdődtek a belvárosi Lenautéren levő vívóteremben és ott nap után találkozást ad egymásnak Temesvár sportkedvelő ifjúsága. Nemcsak férfiak, hanem nők is — asszonyok és lányok — nagy számban hódolnak ennek a nemes sportnak. Pellegrini egy csoportosan, mint egyénként is tanít. Legmodernebb ujítása, hogy a vívóteremben zuhanyt szereltetett fel és így a tanítványainak alkalma van a vívás után a testet meleg zuhannyal felüdíteni. A vívótanfolyamokon való részvétellel naponta délután háromtól nyolc óráig lehet jelentkezni a vívóteremben.

• Jó butor olcsón részletfizetésre is a Butorszövetkezetnél, Skudlerpark.

próhirdetések

Egy szó ára három lei, vastag
könyvek öt lei. Legkisebb apróhirdetés
három lei, álláskeresők.
Egy tíz szóig husz lei.
A hirdetési díj minden egyes eset-
ben előre fizetendő.
A közfoglalkozásokban a kedvezmény-
es részesülnek, hogy az utolsó elő-
zetési nyugta felmutatása ellenében
nyomtatásukonként egyszer díjmen-
tesen közölhetnek egy tíz szóig ter-
jedő apróhirdetést. Havonként csak
egy apróhirdetés közölhető díjmentes-
en.

Alkalmazás

Kanizsai magas jutalékkal felvé-
telnek a Déli Hírlap kiadóhivata-
lyában.

Alkalmazást keresek
Bukarestbe, ki házimunkán kívül
szépen mos és vasal. Román és né-
met nyelv szükséges. Jelentkezés
delelőtt 10 órától Bánáti ház IV.
emelet 33. (151)

Alkalmazást keresek
szépen mos és vasal. Román és né-
met nyelv szükséges. Jelentkezés
delelőtt 10 órától Bánáti ház IV.
emelet 33. (151)

Alkalmazást keresek
szépen mos és vasal. Román és né-
met nyelv szükséges. Jelentkezés
delelőtt 10 órától Bánáti ház IV.
emelet 33. (151)

Allást keres

Alkalmazást keresek
szépen mos és vasal. Román és né-
met nyelv szükséges. Jelentkezés
delelőtt 10 órától Bánáti ház IV.
emelet 33. (151)

Alkalmazást keresek
szépen mos és vasal. Román és né-
met nyelv szükséges. Jelentkezés
delelőtt 10 órától Bánáti ház IV.
emelet 33. (151)

Adás-vétel

Alkalmazást keresek
szépen mos és vasal. Román és né-
met nyelv szükséges. Jelentkezés
delelőtt 10 órától Bánáti ház IV.
emelet 33. (151)

Alkalmazást keresek
szépen mos és vasal. Román és né-
met nyelv szükséges. Jelentkezés
delelőtt 10 órától Bánáti ház IV.
emelet 33. (151)

Alkalmazást keresek
szépen mos és vasal. Román és né-
met nyelv szükséges. Jelentkezés
delelőtt 10 órától Bánáti ház IV.
emelet 33. (151)

Alkalmazást keresek
szépen mos és vasal. Román és né-
met nyelv szükséges. Jelentkezés
delelőtt 10 órától Bánáti ház IV.
emelet 33. (151)

Alkalmazást keresek
szépen mos és vasal. Román és né-
met nyelv szükséges. Jelentkezés
delelőtt 10 órától Bánáti ház IV.
emelet 33. (151)

Lakás

Alkalmazást keresek
szépen mos és vasal. Román és né-
met nyelv szükséges. Jelentkezés
delelőtt 10 órától Bánáti ház IV.
emelet 33. (151)

Alkalmazást keresek
szépen mos és vasal. Román és né-
met nyelv szükséges. Jelentkezés
delelőtt 10 órától Bánáti ház IV.
emelet 33. (151)

Alkalmazást keresek
szépen mos és vasal. Román és né-
met nyelv szükséges. Jelentkezés
delelőtt 10 órától Bánáti ház IV.
emelet 33. (151)

Különféle

Alkalmazást keresek
szépen mos és vasal. Román és né-
met nyelv szükséges. Jelentkezés
delelőtt 10 órától Bánáti ház IV.
emelet 33. (151)

Olvassa

mindennap

„Déli Hírlapot“

Szalmazsáktól főhercegi nászig

Zubkov Sándor s Viktória hercegnő regénye

Írta: Kubán Endre

(Folytatás.)

10

Szonja elmondta, hogy az apja Ka-
menev Vladimir őrmester. A békeben
tanító volt, de most őrmester és Növ-
gorodról vezényelték a pétervári ka-
détiskolába. Egy kis faluban volt ta-
nító és mikor bevonult katonának, ott-
hon hagyta a feleségét és a leányát.
Az anya néhány év előtt meghalt és
azóta Szonjára a nagynénje vigyá-
zott. Most azonban, hogy az apja a
pétervári kadétiskolába került, ahol
rendes lakást kapott, magához vette a
gyermekét.

— Azt mondta az apám, — csacsog-
ta Szonja — hogy jobb lesz, ha most
mellette leszek, mert igen nyugtalan
idők következnek.

Ezek a titkos esti séták rendsze-
sen megisméltődtek. Zubkov azonban
nem érte be azzal, hogy esténkiut
együtt legyen a leánnyal, hanem min-
den reggel korán felkelt és hosszú le-
velet írt neki, amelyet aztán virággal
együtt az ablakába csempészett. Ezek
a levelek tele voltak szerelemmel, égő
vágyódással.

Egy este, amikor ismét együtt vol-
tak, Zubkov Sándor megisméltelte már
annyiszor megírt és elstutogott szerel-
mi vallomását. A leány arca kipirult,
a szeméi pedig a földre szegődtek.

A fiú magához vonta Szonját, for-
rón magához ölelte, ajkával megke-
reste az ajkát és hosszú, forró csókot
lehelt arra. Érezte, hogy a leány ajka,
amely először a csókot csak elfogadta,
már vissza is adja azt.

— Szeretsz-e? — kérdezte a fiú.

— Szeretlek. — rebegte a leány.
Kart karba öltve sétáltak a terje-
delmes kert utjain. Közben meg-meg-
álltak egy-egy csókra.

A szép idilnek hirtelen prózai ese-
mény vetett véget. Váratlanul meg-
eredt a zápor, amelynek gyülekező
felhői andalgásukban nem vették
észre.

A zuhogó cseppek a két szerelme-
st lehűtötték.

— Megázunk, — kiáltotta ijedten a
leány.

Ezzel hirtelen, mint az üldözött őzi-
ke, az altiszti ház felé futott. Olyan
gyorsan szaladt, hogy Zubkov alig
bírt a nyomában maradni.

Végre a leány elérte a bejáratot.
Mikor már szárazon volt, mosolyogva
nézett a fiúra, aki odakint állott az
esőben.

— Isten veled, Szonja, — szólt Zub-
kov és megindult az iskolapalotának
ama szárnya felé, ahol a növendékek
lakásai — mindegyiknek külön szoba
járt ki — voltak.

Alig tett azonban néhány lépést,
amikor a leány visszahívta:

— Sasa!

A kadét megfordult.

— Sasa, — folytatta a leány —
apám ma három napi szabadságot ka-
pott és elutazott. Gyere be egy kicsit,
hogy megszáradj. Itt aztán bevárha-
tod a zápor végét.

Bizony vízesek voltak, akár az ür-
gék. Amint ott állottak a kapubejá-
ratban, körülöttük a keramitkockákon
tösa képződött a ruhájukról esőpöggő
vízből.

A leány elnevette magát.

— Így nem állhatunk itt, de be sem
mehetünk a lakásba. Nézzed, — és egy
ajtóra mutatott — ez az apám szobája,
a fogason függ ruhája. Vedd föl. Ta-
lán egy kicsit nagy lesz, de nem baj.
En is beszaladok a szobámba átöltöz-
ni. Aki előbb lesz készen, az idejön a
másikat megvárni.

Ezzel már be is tuskolta Zubkovot
egy szobába. Benyult az ajtó mellé és
főlesavarta a villanyt. Aztán elfutott.

Zubkov Sándor körülnézett és meg-
látta a fogast s rajta az őrmester ru-
háját. Nem sokat teketóriázott, leve-
tette a maga uniformisát és felvette
az őrmesterét. Nem is nagyon lötyö-
gött rajta. A saját vizes ruháját rá-
terítette egy székre, a széket pedig ki-
allította a kapubejáratba. Ott esepel-
het róla a víz.

Körülnézett a szobában. Nem látott
benn semmi különösét. Őrmesteri ru-
hadarabok, néhány fegyver, térkép a
falon, — ez volt minden, ami figyelmét
felkeltette.

Unalmában, minden különösebb
szándék nélkül, belenyult a rajta levő
őrmesteri bluz zsebébe. Papiros akad-
t a kezébe. Kivette. Levő volt. Már
vissza akarta tenni, amikor véletlenül
egy mondat ötlött a szemébe. A mon-
dat így hangzott:

— Kamenev, vigyazva végezzed a
dolgodat, a küldött röpíratokat óvato-
san osszad széjjel.

Meghökken. Micsoda üzenetet kap
itt Kamenev őrmester? Itt valami ké-
szülőben van. De mi? Elhatározta,
hogy a levelet elolvassa és nem törö-
dik vele, hogy ez illik-e vagy sem.
Azonban a szomszédos szobába lépé-
seket hallott. És már csak éppen any-
nyi ideje volt, hogy a levél aláírását
megnézze. A névvel együtt meglátta a
levél befejező mondatát is. Így hang-
zott ez:

— ... és a kommunizmus győzni
fog. Lenin.

Gyorsan zsebre gyűrte a levelet és
máris mosolyogva lépett a leány elé.
Szonja megfogta a kezét és bevezette
abba a szobába, amelynek ablakában
először látta meg szerelmesét.

Egymás mellé ültek le a díványra.

Zubkov Sándor hamarosan megfe-
ledkezett Kamenev őrmesterről, a le-
vélről, amelyet annak zsebében talált,
a kommunizmusról, Leninnél és min-
denről a világon.

Izgalmas esőkesata következett a
két fiatal lény között. És miközben
Zubkov szorosan magához ölelte a
leányt és vágy fogta el, hogy leborul-
jon a lány előtt és ölbe hajtsa fejét.

Szonja, aki úgy érezte, mintha lava-
öntené el egész valóját, hirtelen föl-
ugrott, odaszaladt a szamovárhoz és
meggyújtotta. Aztán esészeket helye-
zett az asztalra.

Csend volt. Egyikük sem szólt. Csak
a szamovárból forraló víz zümmö-
gése hallatszott.

— Szonja, gyere vissza mellém. —
kérte percek múlva Zubkov a
leányt.

(Folyt. köv.)

JATÉKÁRUK

órlási választékban. Engros és
detail. Sternfeld A. utóda

SCHWARTZ GYULA

I., Mercy-utca 2.

Ha szép akar lenni,

használgon KULKA-féle
liliom-tejszappant, liliom-
tejszappant, liliompu-
dert, 3 színben. Kapható
kizárólag KULKA Emil városi
gyógyszertárában, a „Fekete Sas-
hoz“, I., Szentgyörgy-tér.

Primaria Municipiului Timisoara.
No. III 38376.
din 31 Decembrie 1928.

Licitatie Publica.

Primaria Municipiului Timisoara
aduce la cunostinta publica, ca in
scopul dariei in arenda a celor 4
jughere de pamant, situate in circ.
III. langa Horticultura comunala
(gradina de patronaj) se va tine a
treia licitatie publica la 21 Ianuarie
1929 ora 10 a m. in Biroul Econo-
matului comunul (Primaria etaj I
usa 40) unde se vor da toate infor-
mationile.
Amatorii vor depune ofertele lor
inchise si timbrate in regula, impre-
una cu o garantie echivalenta valo-
arei graului cat cade pe 3 luni in
numerar sau in efecte de stat.

(6062) Primaria Municipiului
Timisoara.

Primaria Municipiului Timisoara.
No. III 31635/1928
din 31 Decembrie 1928.

Licitatie publica.

Primaria Municipiului Timisoara
aduce la cunostinta publica ca in
scopul dariei in arenda celor 8 jughe-
re 273 stj. patr. de pamant pentru
gradina situate in circ. III. vis-a-vis
de gradina de patronaj intru drumul
Girocului, Bul. Eroilor dela Tisa si
Suboliasa se va tine o licitatie pub-
lica la 5 Februarie 1929 ora 10 a. m.
in Biroul Economatului comunul
(Primaria etaj I. usa 40) unde se vor
da toate informatiunile.

Amatorii vor depune ofertele lor
inchise si timbrate in regula, impre-
una cu o garantie echivalenta a va-
lorei graului cat cade pe 3 luni in
numerar sau in efecte de stat.

(6063) Primaria Municipiului
Timisoara.

Déli Hirlap

1929 JANUAR 9

LEGUJABB

V. ÉVF. 6 SZÁM

Husz magyar tengődik négy hold földön, mert az agrárreform elvette vagyoniuk nagy részét

Temesvár, január 8.

A múlt hónapban Boeu Szevér bányászati miniszter a Magyar Párt telerőszakosági tagozatának nála tisztelgő vezetését felszólította, hogy gyűjtse össze a bányászati magyarság sérelmeit. A pártvezetés a miniszter felszólítása alapján sorra veszi föl a magyar falvak lakosságával a jegyzőkönyveket, amelyek különösen kulturális és agráriügyi panaszokkal bővelkednek. Tegnap a sztanecsofalvi magyarság járt a pártirodában és sirta el a maga bajait.

A sztanecsofalvi telepeseket igen sújtotta az agrárreform, amely elvette a földjeit és családonként — bármilyen népesség is voltak azok — mindössze négy holdat hagytak meg. A bajt aztán tetézte az, hogy amikor a földigényjogosultokról a kimutatás készült,

Hanecker Imre akkori jegyző, önkényesen megtagadta száztizenkét felnőt és katonaviselt telepésfiúnak a felvételét azon a címen, hogy a családnak földreform után maradt négy hold földje.

Pedig a törvény világosan mondja, hogy ezeknek járt volna föld. Így aztán előállott az, hogy azóta egyik-másik családban egy-két fiu megnősült, családja lett és négy hold föld jövedelméből egész sereg embernek kell tengődnie. Így például a Bus-familiába tartozók közül tizenkilencen élnek négy holdból. Azonban huszonötven voltak, akik közül Bus Sándor nem bírta el a közös nagy nyomorúságot és négy év előtt valóban vélte egy kívándorlási ügynök szavait, feleségével és négy gyermekével ingyen hajójeggyel kiment Braziliába és azóta sincs híjróluk. A szerencsétlenek talán ott pusztultak valamely délamerikai rab-szolgátelepen.

Péter István magyar gazda negyvenkét hold földet hagyott örök-

seire, az agrárreform azonban ebből harmincegyet elvett és most huszan élnek négy holdon. És még számos család szorong és nyomorog így.

A sztanecsofalvi Obste, amelyről tavaly annyit irtunk, fölcszlott. A föld nélküli magyarok remélni kezdték, hogy az Obste volt bérleti földjei felszabadulnak és azokból nekik jut ki végre a jogos rész. Azonban nem így történt. Hetvenhét román telepest hoztak Sztanecsofalvára, akik valamilyen tizenhat-tizenhat hold földet kaptak. A román telepések között nin-

esen földműves. Valamennyien iparosok, leginkább dézsakészítők.

A legtöbben el sem jöttek Sztanecsofalvára. A földet nem tudják megművelni, de nem is kísérik meg azt.

Egyszerűen kiadják felesbe sztanecsofalvi szerbeknek és magyaroknak.

A Magyar Párt vármegyei központjában már halomszámra vannak jegyzőkönyvek ilyen méltatlan agrársérelmekről. Ezeket a párt memorandumba foglalja és eljuttatja Boeu Szevér miniszterhez. Remélhetőleg a memorandumnak lesz is fogantatja.

Mérgezett ital következtében számos ember borzalmas kinok között meghalt

Bukarest, január 8.

A bukaresti ügyészség nemrég letartóztatta Heimsohn, Sader és Altersohn kereskedőket, akik szesz italba metilalkoholt keverték és ezáltal több tragikus halálesetnek lettek okozói. A bűnös kereskedők letartóztatása azonban nem szüntette meg a veszedelmet, mert az általuk gyártott hamisított szesz továbbra is forgalomban van és a koresmárosok anélkül, hogy tudnák, még mindig a mérgezett és az egészségre felette veszedel-

mes italt árúsítják. A legutóbbi napokban négy újabb áldozata volt a lelketlen szeszhamisításnak. Plegan Lázár, a konstancai diákmenza gondnoka, Veskan Simon, Hegenbort Ottó és Stadnikov Gavriła munkások lettek a mérgezett szesz újabb áldozatai, akik borzalmas szenvedés után meghaltak. A holttesteket a bukaresti bonctani intézetbe szállították, ahol azokat felboncolták és Minovic tanár megállapította, hogy valamilyen esetben a halál metilalkoholmérgezés következtében állott be.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'12 Párisban 15'35

Temesvári magánárfolyamok 1929 január 8-án reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második árban a harmadik bankjegyet középárfolyamon.

Angol font: 807'00—807'00—807'00—, dollár: 166'00—166'00—166¹/₂, dinár: 2'90 külföldi, 2'92'00 belföldi, 2'93¹/₂ effect, hollandi forint 60'80 66'90—67'00, francia frank 6'75—6'75—6'80, olasz lira: 8'72—8'73 8'75 cseh kor.: 4'93 4'93—4'94 német márká: 39'60 39'70—39'73, osztrák schilling 23'35—23'43—23'50, magyar pengő: 29'00—29'10—29'20, svájci frank: 32'06—32'00—32'00.

Terményárak:

Buza 700 tengeri 665, árpa 625, zab 630, rozs 630 korpa 505, lóliszt 560, burgonya 305 lei száz kilógrammonként. Napraforgómag 7, lucerna 45, vörös lóhere 65 lei egy kilónként.

EMELKEDIK A DRÁGASÁG. Bukarestből jelentik: Az új adótörvények megszavazása óta a fővárosban a drágaság egyre emelkedik. A Dimineata kimutatása szerint a kenyér árának kivételével az összes élelmiszeri cikkek árai 15—25 százalékos drágulást mutatnak. Ugyanilyen az áremelkedés a többi közszükségleti cikkekénél is. Drágulást mutatnak a rövidárak és a szövetek árai. A kereskedők azzal indokolják az árak emelését, hogy az adók megnövekedtek és ők kénytelenek többletkiadásukat a vevőkre áthárítani. A Dimineata cikke végén sürgős rendszabályokat követel a kormánytól.

DIPLOMATÁK KINEVEZÉSE. Bukarestből jelentik: A kormány elhatározta, hogy Cita Davila varsói és Creteanu washingtoni követet kölcsönösen kicseréji. A bukaresti kormány már meg is kérte az illetékes országok hozzájárulását ezen kinevezésekhez. Valószínűnek tartják, hogy Brediceanu Kájusz bécsi követ lesz, míg Mitilineut visszahívják a külügyminiszterhumbá. Brediceanu Kájusz utóda Isopescu Greceu bukovinai képviselő lesz Rio de Janeiroban.

JAVUL AZ ANGOL KIRÁLY AL-LAPOTA. Londonból jelentik: A beteg György király az éjszakát nyugodtan töltötte. Állapota állandóan javul.

NEM LEHET KITARTANI A CSEHEKKEL. Prágából jelentik: A letartóztatott Tuka Béla tót képviselőt a vizsgálóbíró három órán keresztül hallgatta ki. A Tuka lakásán lefoglalt levelek és iratok között megtalálták az emigráns Jelicska egyik levelét is, amelyben ez azt írja, hogy a csehekkel már nem lehet kitartani, mert eljárásuk nem fair és ideje volna már másfelé orientálódni. Cseh politikusok szerint további letartóztatások várhatók. Tuka lefoglalt iratai között megtalálták a pozsonyi magyar egyetem tanárainak 1919-iki memorandumát, amelyben tiltakoznak Pozsonynak Csehszlovákiához való csatolása ellen. Az emlékiratot, amelyet annak idején a Népszövetséghez terjesztettek, Tuka is aláírta.

Bukarestben

a
Déli Hirlap minden
ujságkioszkban

Kapható

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a »HELICON« Bányai Nyomda Részvénytársaságnál Timisoara,

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.